



Energi-,  
Forsynings- og  
Klimaministeriet

## Samlenotat til Folketingets Europaudvalg

**Dato**  
18. februar 2019

### Rådsmøde (energi) den 4. marts 2019

<b>Dagsorden</b>	<b>Side</b>
1. "En ren planet for alle" – En europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi	2
- <i>Udveksling af synspunkter</i>	



## 1. "En ren planet for alle" – En europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi

KOM(2018) 773

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i margenen.

### 1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 28. november 2018 offentliggjort en meddelelse om et udspil til en europæisk strategisk langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi.

Kommissionens udspil har til hensigt at sætte en retning og skabe en vision for, hvordan EU på lang sigt skal gennemføre en grøn omstilling på linje med Parisaftalen. Udspillet skal samtidig fungere som et analytisk grundlag for fremtidige politiske drøftelser ved at fremvise forskellige scenarier for EU frem mod 2050. Kommissionen lægger op til, at udspillet skal danne rammen for den langsigtede lave-missionsstrategi, som EU skal levere til FN's rammekonvention om klimaforandringer, UNFCCC, i henhold til Parisaftalen senest i 2020.

Meddelelsen har ingen lovgivningsmæssige eller økonomiske konsekvenser.

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen. Klimaforskningen viser, at verden skal nå en balance mellem udledninger og optag af drivhusgasser i midten af århundredet, hvis man fortsat skal have en mulighed for at nå Parisaftalens langsigtede temperaturmål. Derfor vil regeringen arbejde for, at Danmark og EU når netto-nuludledning senest i 2050. Regeringen finder, at det er vigtigt, at EU er med til at lede vejen og viser, at udviklingen mod et klimaneutralt samfund går hånd i hånd med en konkurrencedygtig økonomi, der understøtter vækst og beskæftigelse.

Det rumænske formandskab har sat sagen på dagsordenen for energirådsmødet den 4. marts 2019 til udveksling af synspunkter.

### 2. Baggrund

Det Europæiske Råd opfordrede den 22. marts 2018 Europa-Kommissionen til senest i første kvartal 2019 under hensyntagen til de nationale planer at fremlægge et forslag til en strategi for langsigtet reduktion af drivhusgasemissioner i EU i overensstemmelse med Parisaftalen.

Kommissionen har den 28. november 2018 offentliggjort en meddelelse om et udspil til en europæisk strategisk og langsigtet vision for en fremgangsrig, moderne, konkurrencedygtig og klimaneutral økonomi, KOM(2018) 773.

Det rumænske formandskab har sat sagen på dagsordenen for energirådsmødet den 4. marts 2019 til udveksling af synspunkter.



### 3. Formål og indhold

Kommissionens meddelelse sætter retning og skaber en vision for, hvordan EU på lang sigt skal gennemføre en grøn omstilling på linje med Parisaftalen og nå netto-nuludledning i 2050. Meddelelsen er ledsaget af en dybdegående analyse. Meddelelsen har til hensigt at sætte rammen for den langsigtede lavemissionsstrategi, som EU skal levere til FN's rammekonvention om klimaforandring, UNFCCC, i henhold til Parisaftalen senest i 2020.

Udspillet vision er, at EU skal nå netto-nuludledning af drivhusgasser i 2050 (være klimaneutral). Det vil sige, at EU ikke skal udlede flere drivhusgasser, end der optages i 2050. Det fremhæves i udspillet, at EU står overfor en stor opgave, som dog samtidig rummer store muligheder for en retfærdig og omkostningseffektiv omstilling til gavn for EU's borgere, virksomheder og økonomi som helhed. Udspillet indeholder syv strategiske byggesten for EU's vej til en klimaneutral økonomi:

1. Maksimering af fordelene ved energieffektivitet, herunder energineutrale bygninger
2. Maksimering af anvendelsen af vedvarende energi og af elektricitet til fuldt ud at dekarbonisere Europas energiforsyning
3. Udnyttelse af ren, sikker og forbundet mobilitet
4. En konkurrencedygtig EU-industri og den cirkulære økonomi som vigtig katalysator for reduktion af drivhusgasemissionerne
5. Udvikling af en passende intelligent netværksinfrastruktur og sammenkoblinger
6. Fuld udnyttelse af bioøkonomiens fordele og etablering af vigtige kulstofdræn
7. Håndtering af de resterende CO<sub>2</sub>-emissioner med CO<sub>2</sub>-opsamling og -lagring.

Udspillet rummer samtidig et analytisk grundlag for fremtidige politiske drøftelser, der hviler på otte scenarier frem mod 2050. De otte scenarier tager alle udgangspunkt i, at EU's allerede vedtagne politikker og mål frem mod 2030 indfries, hvilket omfatter en revision af EU's emissionshandelssystem, nationale mål for reduktion af drivhusgasemissioner, lovgivning til bevaring af EU's land- og skovdræn, de aftalte 2030-mål om energieffektivitet og vedvarende energi såvel som den foreslåede lovgivning om forbedring af CO<sub>2</sub>-effektiviteten for biler og lastvogne. Med disse politikker og mål forventes reduktioner af drivhusgasemissionerne på omkring 45 pct. inden 2030 og omkring 60 pct. inden 2050.

Der tages i scenarierne frem mod 2050 udgangspunkt i eksisterende og i nogle tilfælde nye løsninger og teknologier, der skal anvendes i større skala og optimeres. Scenarierne har derudover hver sin vægtning af de syv strategiske byggesten og forskellige investeringsbehov.

I de første fem scenarier reduceres drivhusgasudledningerne med ca. 80 pct. i 2050 i forhold til 1990-niveauet med sigte på at holde temperaturstigningerne under 2 grader i henhold til Parisaftalen. Det sjette scenarie reducerer drivhusgasudledningerne med 90 pct. i 2050 med sigte på Parisaftalens 1,5-gradsmålsætning. De sidste to scenarier sigter på at holde temperaturstigningerne under 1,5 grader med målsætning om netto-nuludledning i 2050. Disse to baseres ligeledes på kendte og



i nogle tilfælde nye teknologier samt videreudvikling af teknologiske løsninger, der kræver opskalering samt fokus på forskning og udvikling.

Af meddelelsen fremgår det, at alle scenarierne har det til fælles, at de kræver ambitiøse politiske tiltag og konkrete løsninger, markante offentlige og private investeringer og et massivt fokus på forskning og udvikling af lav- og nulemissionsløsninger. Kommissionen vurderer dog samtidig, at det vil kunne medføre økonomisk vækst i EU, forbedre konkurrenceevnen for europæiske virksomheder og dermed bidrage til jobs og en retfærdig omstilling for EU's borgere.

#### **4. Europa-Parlamentets udtalelser**

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

#### **5. Nærhedsprincippet**

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

#### **6. Gældende dansk ret**

Der redegøres ikke for dansk ret, idet der alene er tale om en meddelelse fra Kommissionen.

#### **7. Konsekvenser**

##### Lovgivningsmæssige konsekvenser

Meddelelsen vurderes i sig selv ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre lovgivningsmæssige konsekvenser.

##### Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen vurderes i sig selv ikke at have statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. I det omfang Kommissionens meddelelse udmøntes i konkrete initiativer, vil det skulle vurderes, om det vil medføre statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

##### Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

#### **8. Høring**

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Energi-, Forsynings- og Klimapolitik. Der er modtaget i alt otte høringssvar.

Dansk Energi støtter regeringens ambition om et klimaneutralt EU i 2050 og finder det positivt, at Kommissionen fremhæver elektrificering som den primære driver i energisystemet. Der er dog plads til forbedring i forhold til konkrete løsninger herfor, hvorfor Dansk Energi foreslår en elektrificeringsstrategi fra Kommissionen. Dansk Energi finder det bemærkelsesværdigt, at der i de otte scenarier ikke er en nævneværdig forskel på reduktion af drivhusgasser i 2020-2030, hvilket vurderes at skyldes konservative antagelser og datagrundlag i sammenligning med faktisk udmeldte markedspriser og data i Energistyrelsens teknologikatalog. De seneste ud-



bud af vind og sol har vist et stort potentiale for yderligere reduktioner før 2030, hvis der strammes op i EU's kvotehandelssystem. Dansk Energi opfordrer regeringen til at bakke op om blandt andet Sverige og Holland, som ønsker at øge EU's CO<sub>2</sub>-reduktionsmål i 2030 til 55 pct. Dansk Energi opfordrer desuden regeringen til at tage aktiv del i drøftelserne om etableringen af et CO<sub>2</sub>-prisgulv på tværs af et stort antal europæiske lande, og bringe det i spil i forbindelse med de kommende drøftelser om, hvordan 2050 strategien kan implementeres, så der kan skabes tillid til, at markedet vil levere en CO<sub>2</sub>-pris, der på sigt gør vedvarende energi til en bedre investering end fossil energi. Dansk Energi bakker desuden op om regeringens fokus på en forbedring af Kommissionens praksis omkring modellering af energisystemet – med særlig fokus på en mere dynamisk proces, der i højere grad fanger den seneste udvikling på fx priser og performance af VE-anlæg. Dansk Energi støtter ligeledes Kommissionens fokus på at øge energieffektiviteten på tværs af Europa og finder, at gevinsten af energieffektiviseringer kan øges yderligere, hvis der i højere grad foretages en vurdering af, hvor og hvilke energibesparelser har den største klimaeffekt.

Dansk Industri (DI) er meget tilfreds med EU-Kommissionens udspil og den omfattende modelanalyse. DI har sammen med DI's nordiske søsterorganisationer fremlagt et fælles positionspapir med anbefaling om, at EU forfølger et langsigtet mål om klimaneutralitet i 2050 med tiltag, der understøtter udvikling af en omkostningseffektiv og markedsbaseret grøn økonomi. DI noterer med tilfredshed, at vedvarende energi og energieffektivisering i alle scenarier vil få en markant større rolle i EU's energisystem. Et markedsbaseret europæisk grundlag for klimaindsatsen med velfungerende el- og gasmarkeder vil bidrage til at gøre teknologierne endnu mere konkurrencedygtige og bidrage til at gøre den danske indsats endnu mere omkostningseffektiv. DI opfordrer regeringen til at arbejde aktivt for at sikre bedst muligt samarbejde på tværs af medlemslandene mellem de mange aktører, der implementerer de politiske målsætninger. DI mener dertil også, at der fokuseres endnu mere på energieffektivisering og at få integreret bygningsmassen.

Landbrug & Fødevarer (L&F) er positive over for, at EU-Kommissionen lægger op til, at man på EU-niveau ønsker at være klimaneutral i 2050. L&F mener, Danmark ikke kan gå enegang i den grønne omstilling, da der er brug for massive investeringer og internationale løsninger for at opnå klimaneutralitet i 2050. L&F foreslår, at der designes en separat landsektorsøjle for hele EU for at understøtte en klimaeffektiv landbrugssektor i EU, hvor EU's landbrugssektor får et fælles reduktionsmål, frem for den nuværende arkitektur med forskellige nationale og konkurrenceforvridende reduktionsmål. En sådan arkitektur vil bidrage til at sprede viden og klimaeffektiv teknologi på tværs af EU-lande og facilitere større investeringer i udvikling af viden, praksisser og teknologi, som skal være med til at opnå et klimaneutralt samfund. L&F mener, at den kommende reform af EU's fælles landbrugspolitik (CAP) kan være et vigtigt middel til at opnå drivhusgasreduktioner i landbruget. Det gælder specielt ved brug af de såkaldte 'eco-schemes', som kunne være i form af et certificeret program for klimaeffektiv landbrugsproduktion, der kunne give den enkelte landmand en incitamentsbetaling.



Dansk Byggeri er positiv over udspillet. Dansk Byggeri finder det særligt positivt, at energieffektivitet i alle strategiens scenarier spiller en nøglerolle. Derfor opfordrer Dansk Byggeri regeringen til at indtage en nøglerolle, når klimastrategiens vision skal realiseres, så visionen kan blive til konkret handling via regulering i de enkelte lande. Dansk Byggeri opfordrer til, at den danske regering arbejder for, at der i EU fastsættes bindende mål for energieffektivisering mod 2050.

Dansk Skovforening er overordnet set tilfreds med udspillet grundet den tydelige indtænkning af skove og træprodukter, mens der savnes en inkludering og ligestilling af forgasningsgas med biogas i udspillet beskrivende afsnit af de syv primære strategiske byggesten på vejen til en kulstofneutral økonomi. Dansk Skovforening mener, at træs forgasningsgas på lige fod med biogas kan være et kortsigtet alternativ til langdistancetransport og på den lidt længere bane indgå i et effektivt samspil med et stigende antal vindmøller og solceller til fremstilling af e-brændstoffer ved hjælp af elektrolyse. Både natur-, bio-, og forgasningsgas kan i samspil med brint bruges til at fremstille fremtidens e-brændstoffer.

Danske Maritime er enig i, at der skal iværksættes mere ambitiøse tiltag for at nå Parisaftalens temperaturmål, og selv om søtransport er den mest energieffektive og mindst klimabelastende transportform, skal skibsfartens nuværende CO<sub>2</sub>-udslip nedbringes betydeligt. Dansk Maritime lægger vægt på indgåelse af internationale aftaler vedrørende reduktion af skibsfartens CO<sub>2</sub>-udledninger, da skibsfarten er global. Aftalerne bør som udgangspunkt indgås i FN's søfartsorganisation, IMO. Derudover skal der sættes ind over en bred front med hensyn til udvikling af forskellige nye teknologier, løsninger og brændsler samt videreudvikling af eksisterende løsninger. Det gælder fx alternative brændsler baseret på affaldsplast, bio-brændsler og brint fremstillet fra gas eller ved spaltning af vand, metanol og andre alkoholer, som alle forventes at få en rolle indtil mere bæredygtige løsninger for skibsfarten er udviklet.

Danske Rederier hilser EU's lavemissionsstrategi velkommen som et væsentligt bidrag til, at EU kan understøtte udviklingen af ny teknologi, fremtidssikre industrier, og en fair, omkostningseffektiv omstilling til en CO<sub>2</sub>-neutral fremtid. Givet skibsfartens globale karakter lægger Danske Rederier afgørende vægt på, at nationale og regionale bestræbelser på klimaområdet i relation til skibsfart til enhver tid sker i synergi med igangværende arbejde i FN's søfartsorganisation, IMO. Regional regulering er hverken til gavn for industrien eller klimaet, da regionale initiativer ikke favner hele verdensflåden. Kun international, flagneutral regulering kan effektivt reducere CO<sub>2</sub>-emissionerne fra skibsfart. Danske Rederier betoner IMO's strategi fra 2018 for at reducere skibsfartens udledninger som central, samt at man deltager aktivt i den konkrete udformning af tiltag, der skal sikre CO<sub>2</sub>-reduktionsstrategiens målopfyldelse. Det betones, at opgaven kræver en massiv forsknings- og udviklingsindsats, og at Danske Rederier i særlig grad vil engagere sig i udviklingen af alternative brændstoffer og fremdrivningsformer.

Velux hilser den nye strategi velkommen og støtter ambitionen om at opnå et lavemissionssamfund. Der eksisterer et stort uudnyttet potentiale ift. energieffektivitet, herunder især renovering af bygninger. Holistiske parametre som et sundt indekli-



ma bør indtænkes, der bl.a. kommer samfundet til gode i forhold til forbedret sundhed. EU's indsats bør være omkostningseffektiv, langsigtet, teknologineutral, sikre involvering af globale aktører med væsentligt højere andele af de globale CO<sub>2</sub>-emissioner og fokusere på korrekt og rettidig gennemførelse af den aftalte lovgivning. Velux vil understrege vigtigheden af de nationale energi- og klimaplaner, som forelægges Kommissionen i udgangen af 2018, hvor bygningers bidrag bør være hjørnестenen.

## 9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er endnu ikke uddybende kendskab til andres landes holdninger.

## 10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er overordnet positiv over for Kommissionens udspil. Klimaforskningen viser, at verden skal nå en balance mellem udledninger og optag af drivhusgasser i midten af århundredet, hvis det skal være muligt at holde de globale temperaturer inden for Parisaftalens mål. Derfor finder regeringen det vigtigt, at EU fastlægger et mål om at nå netto-nuludledning senest i 2050. Regeringen finder, at EU skal lede vejen og vise, at udviklingen af et klimaneutralt samfund går hånd i hånd med en konkurrencedygtig økonomi, der understøtter vækst og beskæftigelse, så parterne til Parisaftalen følger med.

Regeringen vil i arbejdet mod netto-nuludledning af drivhusgasser arbejde for at reducere omkostningerne ved klimaindsatser i alle sektorer af økonomien. Dette skal gøres gennem forskning, udvikling og demonstration af innovative og omkostningseffektive teknologier og løsninger samt europæiske politikker, der kan tilskynde til innovation, industrialisering og konkurrence og derigennem reducere omkostningerne. EU's langsigtede strategi skal desuden identificere synergier med andre økonomiske og miljømæssige mål og tiltag samt sætte retning for et markant skift i finansieringsstrømmene mod lav- og nulemissionsteknologier gennem innovative forretnings- og finansieringsmodeller.

Regeringen vil arbejde for, at EU, som en del af en langsigtet klimaindsats, går i spidsen for at fremme en missionsorienteret forsknings- og innovationsindsats. Denne bør bl.a. støtte udvikling af nye teknologier og identificere innovative løsninger, der er nødvendige for at kunne nå den overordnede målsætning om netto-nuludledning, samt reducere omkostningerne af klimatiltag.

Regeringen vil arbejde for en tilpasningsdygtig, fleksibel politisk ramme, der gør det muligt for EU løbende at tilpasse politikker en uforudsigelig fremtid. Regeringen vil arbejde for, at EU's modeller baseres på åbne, gennemsigtige og regelmæssigt opdaterede data, og at omkostningerne ved klimaforandringerne belyses nærmere. Regeringen vil desuden arbejde for, at EU's langsigtede strategi adresserer såvel samfundsøkonomiske omkostninger ved EU's klimaindsats, omkostningerne ved ikke at imødegå klimaforandringerne som potentialer og udfordringer i forhold til at indfri andre globale og europæiske mål.

Regeringen vil arbejde for, at der fastlægges en ramme for, hvordan overgangen til et energisystem fuldt baseret på vedvarende energi kan ske på en omkostningseffektiv måde.



effektiv måde. Nøgleelementer skal være en effektiv pris på CO<sub>2</sub>-udledninger, der kan anspore investeringer som den centrale drivkraft for en markedsdrevet udnyttelse af vedvarende energi og udfasning af fossile brændstoffer i hele Europa. Regeringen ønsker desuden et mere effektivt indre energimarked, en integreret energiinfrastruktur, regionalt samarbejde og integration af markeder i hele EU, og et fortsat fokus på energieffektivitet i produkter, bygninger, transport og industri.

Regeringen vil arbejde for, at EU fokuserer på at udnytte vedvarende energi optimalt ved at koble sektorer til et mere integreret energisystem. Dette vil kræve et strategisk skifte i retning af den bedst mulige anvendelse af vedvarende energi ved at elektrificere, sikre fleksibilitet på markedet samt koble sektorer til et smartere og mere integreret energisystem. Regeringen vil også arbejde for at øge omfanget af EU's kvotehandelssystem for at skabe et ensartet prissignal på tværs af sektorer og gøre klimaindsatsen mere omkostningseffektiv.

Regeringen vil arbejde for, at EU's langsigtede strategi skal danne grundlag for en målrettet indsats for at mindske udledningerne fra industrien gennem forskning og udvikling af ny teknologi samt øget ressourceeffektivitet gennem cirkulær økonomi.

Regeringen vil arbejde for, at EU skal fremskynde udbredelsen af nulemissionsteknologi inden for vejtransport. Regeringen mener derfor, at EU bør fokusere på stærke CO<sub>2</sub>-krav på EU-plan, og at der skal udarbejdes en tidsplan for udfasning af nye benzin- og dieseldrevne biler i EU. Der bør derudover fokuseres på at støtte udviklingen af teknologier og forskning for mere energieffektive transportformer samt i emissionsreduktioner inden for luftfart, søtransport og tung transport. Regeringen vil dertil arbejde for at sikre en effektiv international ramme for reduktion af luftfartsemissioner i FN's internationale luftfartsorganisation, ICAO. Grundet skibsfartens globale karakter finder regeringen det centralt, at regulering m.v. af drivhusgasudledninger skal ske i FN's internationale søfartsorganisation IMO. Regeringen vil opfordre IMO til at følge op på sin ambition om at stoppe drivhusgasemissioner fra international skibsfart så hurtigt som muligt og reducere de samlede årlige drivhusgasemissioner med mindst 50 pct. i 2050 i forhold til 2008.

Regeringen vil arbejde for et styrket fokus på forskning, udvikling og demonstration af nye løsninger til at styrke landbrugets klimaindsats samt en fælles tilgang til landbrugets udledninger, der kan understøtte, at landbruget på tværs af hele EU reducerer udledningen af drivhusgasser og øger kulstofoptaget. Den fælles tilgang bør samtidig understøtte, at der sikres hensyntagen til erhvervets muligheder for effektiv produktion og konkurrenceevne. Fælles tiltag og rammer for landbruget på klimaområdet på tværs af EU kan understøtte innovation i nye omkostningseffektive løsninger, bidrage til reduktion af landbrugets drivhusgasudledninger i hele EU og imødegå risikoen for konkurrenceforvriddning mellem landbrugssektorerne i EU-landene.

Regeringen vil derudover arbejde for, at EU undersøger behovet og mulighederne for CO<sub>2</sub>-optag og løsninger for negative udledninger. Regeringen vil samtidig arbejde for, at EU udvikler og øger incitamentet både for naturlige og teknologiske løsninger til at øge optag og lagring af CO<sub>2</sub>, da netto-nuludledning vil kræve optag og





lagring i stor skala. Regeringen vil arbejde for, at de potentielle konsekvenser for andre mål, herunder for fødevareproduktion, arealanvendelse og biodiversitet analyseres. Regeringen ønsker desuden, at der udvikles et effektivt regnskabssystem understøttet af måling, rapportering og verifikation samt langsigtede incitamenter til øget optag og lagring af CO<sub>2</sub> i jordbund, skov og træprodukter samt geologisk lagring. Regeringen vil ligeledes arbejde for, at der udvikles rammer for at skabe forretningsmodeller, der tilskynder til optag af CO<sub>2</sub> i stor skala. Regeringen ønsker, at optag og lagring af kulstof understøttes af forskning, udvikling og demonstration, og at anvendelse af biomasse undersøges nærmere med henblik på at sikre incitamenter til en klimavenlig anvendelse af biomasse, der er kompatibel med at nå netto-nuludledning.

#### **11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Sagen har været forelagt for Folketingets Europaudvalg på mødet den 7. december 2018 til orientering (energi-, forsynings- og klimaministeren) samt den 8. februar 2019 til orientering (erhvervsministeren). Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat den 2. januar 2019.